Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 16ης Σεπτεμβρίου 2015*

«Προδικαστική παραπομπή — Δικαστική συνεργασία σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις — Επίδοση και κοινοποίηση δικαστικών και εξώδικων πράξεων — Κανονισμός (ΕΚ) 1393/2007 — Άρθρο 8 — Άρνηση παραλαβής της πράξεως — Παράλειψη μεταφράσεως ενός εκ των διαβιβαζόμενων εγγράφων — Παράλειψη χρήσεως του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού — Συνέπειες»

Στην υπόθεση C-519/13,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Ανώτατο Δικαστήριο της Κύπρου με απόφαση της 13ης Σεπτεμβρίου 2013, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 27 Σεπτεμβρίου 2013, στο πλαίσιο της δίκης

Alpha Bank Cyprus Ltd

κατά

Dau Si Senh,

Alpha Panareti Public Ltd,

Susan Towson,

Stewart Cresswell,

Gillian Cresswell,

Julie Gaskell,

Peter Gaskell,

Richard Wernham,

Tracy Wernham,

Joanne Zorani,

Richard Simpson,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ελληνική.

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους A. Tizzano, πρόεδρο τμήματος, S. Rodin, A. Borg Barthet, M. Berger και F. Biltgen (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Wathelet

γραμματέας: L. Hewlett, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 27ης Νοεμβρίου 2014,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Alpha Bank Cyprus Ltd, εκπροσωπούμενη από τους R. Garcia και B. Sigler, solicitors, B. Kennelly και P. Luckhurst, barristers, καθώς και από τους Π. Γ. Πολυβίου, Ε. Φλωρεντιάδου και G. Middleton, δικηγόρους,

— οι D. Si Senh, S. Towson, S. και G. Cresswell, J. και P. Gaskell, R. και T. Wernham, J. Zorani, R. Simpson, καθώς και η Alpha Panareti Public Ltd, εκπροσωπούμενοι από τους Κ. Κουκούνη, Γ. Κουκούνη και Κ. Ζάντη, δικηγόρους,

— η Κυπριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον Δ. Λυσάνδρου και την Ν. Ιωάννου,

— η Γερμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον T. Henze καθώς και από τις J. Kemper και D. Kuon,

— η Ελληνική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις Γ. Σκιάνη και Μ. Ι. Γερμάνη,

— η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την J. García-Valdecasas Dorrego,

— η Αυστριακή Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την C. Pesendorfer,

— η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τις M. Κοντού-Durande και A.-M. Rouchaud-Joët,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 22ας Ιανουαρίου 2015,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 8 του κανονισμού (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων») και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) 1348/2000 του Συμβουλίου (ΕΕ L 324, σ. 79).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο επτά ενδίκων διαφορών μεταξύ, αφενός, της Alpha Bank Cyprus Ltd (στο εξής: Alpha Bank), πιστωτικού ιδρύματος που εδρεύει στην Κύπρο, και, αφετέρου, των D. Si Senh, S. Towson, S. και G. Cresswell, J. και P. Gaskell, R. και T. Wernham, J. Zorani, R. Simpson, οι οποίοι είναι μόνιμοι κάτοικοι Ηνωμένου Βασιλείου (στο εξής: εφεσίβλητοι της κύριας δίκης), καθώς

και της Alpha Panareti Public Ltd, κυπριακής εταιρίας η οποία ήταν εγγυήτρια όσον αφορά την εξόφληση του υπολοίπου ενυπόθηκων δανείων συναφθέντων από τους επτά εφεσίβλητους της κύριας δίκης.

Το νομικό πλαίσιο

Το δίκαιο της Ένωσης

3 Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 6 έως 12 του κανονισμού 1393/2007 έχουν ως εξής:

«(2) Η ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς απαιτεί την καλύτερη και ταχύτερη διαβίβαση μεταξύ των κρατών μελών των δικαστικών και εξωδίκων πράξεων που επιδίδονται ή κοινοποιούνται σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

[…]

(6) Η αποτελεσματικότητα και η ταχύτητα των δικαστικών διαδικασιών στον αστικό τομέα συνεπάγεται την άμεση και ταχεία διαβίβαση δικαστικών και εξωδίκων πράξεων μεταξύ τοπικών υπηρεσιών οριζομένων από τα κράτη μέλη […]

(7) Η ταχύτητα της διαβίβασης δικαιολογεί τη χρήση κάθε ενδεδειγμένου μέσου, τηρουμένων ορισμένων προϋποθέσεων όσον αφορά το ευανάγνωστο και το αξιόπιστο της διαβιβαζομένης πράξης. Η ασφάλεια της διαβίβασης απαιτεί να συνοδεύεται η πράξη από ένα τυποποιημένο έντυπο, που συμπληρώνεται στην επίσημη γλώσσα ή σε μια από τις επίσημες γλώσσες του τόπου όπου πρόκειται να πραγματοποιηθεί επίδοση ή κοινοποίηση ή σε κάποια άλλη γλώσσα δεκτή από το κράτος μέλος παραλαβής.

(8) Ο παρών κανονισμός δεν εφαρμόζεται στην επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων στον εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο του ενδιαφερομένου στο κράτος μέλος όπου γίνεται η δίκη, ανεξάρτητα από τον τόπο διαμονής του ενδιαφερομένου.

(9) Η επίδοση ή κοινοποίηση θα πρέπει να γίνεται το συντομότερο δυνατό και πάντοτε εντός μηνός αφού παραληφθεί από την υπηρεσία παραλαβής.

(10) Προκειμένου να εξασφαλισθεί η αποτελεσματικότητα του κανονισμού, η δυνατότητα άρνησης της επίδοσης ή της κοινοποίησης πράξεων πρέπει να περιορίζεται σε εξαιρετικές καταστάσεις.

(11) Για να διευκολυνθεί η διαβίβαση και η επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων μεταξύ κρατών μελών θα πρέπει να χρησιμοποιούνται τα τυποποιημένα έντυπα που περιλαμβάνονται στα παραρτήματα του παρόντος κανονισμού.

(12) Η υπηρεσία παραλαβής ενημερώνει τον παραλήπτη εγγράφως, μέσω ενός τυποποιημένου εντύπου, ότι μπορεί να αρνηθεί να παραλάβει την επιδιδόμενη ή κοινοποιούμενη πράξη, είτε τη στιγμή της επίδοσης ή κοινοποίησης είτε επιστρέφοντας την πράξη στην υπηρεσία παραλαβής εντός εβδομάδος, εφόσον η πράξη δεν έχει συνταχθεί σε γλώσσα κατανοητή από τον παραλήπτη ή στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του τόπου επίδοσης ή κοινοποίησης. Αυτός ο κανόνας θα πρέπει να ισχύει εξίσου και στην επόμενη επίδοση ή κοινοποίηση εφόσον ο παραλήπτης έχει ασκήσει το δικαίωμα άρνησης παραλαβής. […] Τονιστέον ότι η άρνηση παραλαβής μιας πράξης μπορεί να θεραπευθεί μέσω της επίδοσης ή κοινοποίησης στον παραλήπτη μιας μετάφρασης της πράξης.»

4 Η παράγραφος 1 του άρθρου 1 του κανονισμού αυτού, το οποίο ορίζει το πεδίο εφαρμογής του, έχει ως εξής:

«Ο παρών κανονισμός εφαρμόζεται σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις όταν μια δικαστική ή εξώδικη πράξη πρέπει να διαβιβασθεί από ένα κράτος μέλος σε άλλο για να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί. Δεν εφαρμόζεται σε φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις ή όταν πρόκειται για την ευθύνη του κράτους για πράξεις ή παραλείψεις κατά την άσκηση δημόσιας εξουσίας (“acta iure imperii”).»

5 Κατά το άρθρο 2 του εν λόγω κανονισμού, τα κράτη μέλη ορίζουν τις «υπηρεσίες διαβιβάσεως», οι οποίες είναι αρμόδιες για τη διαβίβαση δικαστικών και εξώδικων πράξεων προς επίδοση ή κοινοποίηση σε άλλο κράτος μέλος, καθώς και τις «αρχές παραλαβής», οι οποίες είναι αρμόδιες για την παραλαβή τέτοιων πράξεων άλλου κράτους μέλους.

6 Το άρθρο 4 του ίδιου κανονισμού προβλέπει:

«1. Οι δικαστικές πράξεις διαβιβάζονται απευθείας και το ταχύτερο δυνατό μεταξύ των υπηρεσιών που ορίζονται βάσει του άρθρου 2.

2. Η διαβίβαση πράξεων […] μεταξύ των υπηρεσιών διαβίβασης και των υπηρεσιών παραλαβής γίνεται με οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο, εφόσον το περιεχόμενο της παραλαμβανομένης πράξης είναι αληθές και συμπίπτει απολύτως προς το περιεχόμενο της διαβιβαζομένης πράξης, και εφόσον όλες οι εμπεριεχόμενες πληροφορίες είναι ευανάγνωστες.

3. Η διαβιβαζόμενη πράξη συνοδεύεται από αίτηση συντασσόμενη επί του τυποποιημένου εντύπου που εμφαίνεται στο παράρτημα Ι. Το έντυπο συμπληρώνεται στην επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους παραλαβής ή, εφόσον οι επίσημες γλώσσες του εν λόγω κράτους μέλους είναι πλείονες, στην επίσημη ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του τόπου όπου πρόκειται να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί η πράξη ή σε άλλη γλώσσα την οποία το κράτος μέλος παραλαβής έχει δηλώσει ότι μπορεί να δεχθεί. […]

[…]»

7 Το άρθρο 5 του κανονισμού 1393/2007 έχει ως εξής:

«1. Η υπηρεσία διαβίβασης στην οποία κατατίθεται η προς διαβίβαση πράξη επισημαίνει στον αιτούντα ότι ο παραλήπτης μπορεί να αρνηθεί να παραλάβει την πράξη εφόσον δεν έχει συνταχθεί σε μία από τις γλώσσες που ορίζει το άρθρο 8.

2. Ο αιτών επιβαρύνεται με τυχόν έξοδα μετάφρασης πριν από τη διαβίβαση της πράξης […]».

8 Κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, μόλις η πράξη περιέλθει στην υπηρεσία παραλαβής, αυτή αποστέλλει το συντομότερο, και οπωσδήποτε εντός επτά ημερών από την παραλαβή, αποδεικτικό παραλαβής στην υπηρεσία διαβίβασης με το ταχύτερο μέσο και χρησιμοποιώντας το έντυπο του παραρτήματος Ι.

9 Το άρθρο 7 του εν λόγω κανονισμού ορίζει:

«1. Η υπηρεσία παραλαβής επιδίδει ή κοινοποιεί την πράξη ή μεριμνά προς τούτο σύμφωνα είτε με το δίκαιο του κράτους μέλους παραλαβής, είτε με τον ειδικό τύπο τον οποίο ζήτησε η υπηρεσία διαβίβασης, εφόσον αυτός δεν αντιβαίνει στο δίκαιο του εν λόγω κράτους μέλους.

2. Η υπηρεσία παραλαβής φροντίζει ώστε η επίδοση ή κοινοποίηση να πραγματοποιηθεί το συντομότερο δυνατό και, οπωσδήποτε, εντός μηνός από την παραλαβή. […]»

10 Κατά το άρθρο 8 του ίδιου κανονισμού, με τίτλο «Άρνηση παραλαβής της πράξης»:

«1. Η υπηρεσία παραλαβής ενημερώνει τον παραλήπτη, μέσω [του τυποποιημένου εντύπου] που εμφαίνεται στο παράρτημα ΙΙ, ότι μπορεί να αρνηθεί την παραλαβή κατά τη χρονική στιγμή της επίδοσης ή κοινοποίησης ή μπορεί να επιστρέψει την πράξη στην υπηρεσία παραλαβής εντός μιας εβδομάδας, εφόσον η πράξη που επιδίδεται ή κοινοποιείται δεν έχει συνταχθεί ή δεν συνοδεύεται από μετάφραση σε μία από τις ακόλουθες γλώσσες:

α) σε γλώσσα την οποία ο παραλήπτης κατανοεί, ή

β) στην επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους παραλαβής ή, εάν αυτό το κράτος έχει περισσότερες επίσημες γλώσσες, στην επίσημη ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του τόπου όπου πρόκειται να γίνει η επίδοση ή η κοινοποίηση.

2. Εάν η υπηρεσία παραλαβής πληροφορηθεί ότι ο παραλήπτης αρνείται να παραλάβει την πράξη σύμφωνα με την παράγραφο 1, ενημερώνει αμέσως την υπηρεσία διαβίβασης, μέσω της έντυπης βεβαίωσης που προβλέπεται στο άρθρο 10, και επιστρέφει την αίτηση και τις πράξεις των οποίων ζητείται η μετάφραση.

3. Εάν ο παραλήπτης αρνήθηκε να παραλάβει την πράξη βάσει της παραγράφου 1, τούτο μπορεί να θεραπευθεί μέσω της επίδοσης και κοινοποίησης στον παραλήπτη, βάσει του παρόντος κανονισμού, της πράξης συνοδευόμενης από μετάφραση σε μια από τις γλώσσες που προβλέπονται στην παράγραφο 1. Στην περίπτωση αυτή, η ημερομηνία επίδοσης ή κοινοποίησης της πράξης είναι η ημερομηνία κατά την οποία η πράξη, συνοδευόμενη από μετάφραση, επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε σύμφωνα με το δίκαιο του κράτους μέλους παραλαβής. Όταν όμως, σύμφωνα με το δίκαιο κράτους μέλους, μια πράξη πρέπει να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί εντός τακτής προθεσμίας, λαμβάνεται υπόψη για τον αιτούντα η ημερομηνία που καθορίζεται από το δίκαιο του κράτους αυτού. […]

[…]»

11 Το τυποποιημένο έντυπο του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007 έχει την εξής μορφή:

ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ ΓΙΑ ΤΟ ΔΙΚΑΙΩΜΑ ΤΟΥ ΝΑ ΑΡΝΗΘΕΙ ΤΗΝ ΠΑΡΑΛΑΒΗ ΤΗΣ ΠΡΑΞΗΣ

[Άρθρο 8 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις] (1))

EL:

Το συνημμένο έγγραφο σας επιδίδεται ή κοινοποιείται σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΚ) αριθ. 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

Έχετε δικαίωμα να αρνηθείτε την παραλαβή της πράξης εφόσον δεν είναι συνταγμένη ή δεν συνοδεύεται από μετάφραση σε γλώσσα την οποία καταλαβαίνετε ή στην επίσημη γλώσσα ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του τόπου επίδοσης ή κοινοποίησης.

Εάν επιθυμείτε να ασκήσετε αυτό το δικαίωμα, πρέπει είτε να δηλώσετε την άρνηση παραλαβής κατά τη χρονική στιγμή της επίδοσης ή κοινοποίησης απευθείας στο πρόσωπο που επιδίδει ή κοινοποιεί την πράξη, είτε να την επιστρέψετε εντός μιας εβδομάδας στη διεύθυνση που αναφέρεται κατωτέρω, δηλώνοντας ότι αρνείστε την παραλαβή της.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:

1. Όνομα:
2. Διεύθυνση:
2.1. Οδός και αριθμός/ταχυδρομική θυρίδα:
2.2. Τόπος και ταχυδρομικός τομέας:
2.3. Χώρα:
3. Τηλέφωνο:
4. Φαξ (*):
5. Ηλεκτρονικό ταχυδρομείο (*):

ΔΗΛΩΣΗ ΤΟΥ ΠΑΡΑΛΗΠΤΗ:

Αρνούμαι να παραλάβω την πράξη διότι δεν είναι συνταγμένη ή δεν συνοδεύεται από μετάφραση σε γλώσσα την οποία καταλαβαίνω ή στην επίσημη γλώσσα ή σε μια από τις επίσημες γλώσσες του τόπου επίδοσης ή κοινοποίησης.

Καταλαβαίνω την ακόλουθη/ες γλώσσα/ες:

Βουλγαρικά	☐	Λετονικά	☐
Ισπανικά	☐	Λιθουανικά	☐
Τσεχικά	☐	Ουγγρικά	☐
Δανικά	☐	Μαλτέζικα	☐
Γερμανικά	☐	Ολλανδικά	☐
Εσθονικά	☐	Πολωνικά	☐
Ελληνικά	☐	Πορτογαλικά	☐
Αγγλικά	☐	Ρουμανικά	☐
Γαλλικά	☐	Σλοβακικά	☐
Ιρλανδικά	☐	Σλοβενικά	☐
Ιταλικά	☐	Σουηδικά	☐
Φινλανδικά	☐	(Παρακαλώ προσδιορίστε):	
Άλλες	☐		

Τόπος: .....

Ημερομηνία: .....

Υπογραφή ή/και σφραγίδα: .....

(*) Προαιρετικό.

12 Το άρθρο 10, παράγραφος 1, του κανονισμού 1393/2007 προβλέπει:

«Αφού ολοκληρωθούν οι διατυπώσεις επίδοσης ή κοινοποίησης, εκδίδεται σχετική βεβαίωση βάσει του εντύπου που εμφαίνεται στο παράρτημα Ι, η οποία αποστέλλεται στην αρχή διαβίβασης […]».

13 Κατά το άρθρο 19, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, όταν πρέπει να διαβιβασθεί εισαγωγικό δίκης έγγραφο ή άλλη ισοδύναμη πράξη σε άλλο κράτος μέλος προς επίδοση ή κοινοποίηση και ο εναγόμενος ερημοδικήσει, ο δικαστής του κράτους μέλους προέλευσης υποχρεούται να αναστείλει την έκδοση αποφάσεως, έως ότου διαπιστωθεί ότι η πράξη επιδόθηκε ή κοινοποιήθηκε όπως ορίζει το δίκαιο του κράτους μέλους παραλαβής ή ότι η πράξη πράγματι επιδόθηκε στον εναγόμενο ή στην

κατοικία του με άλλο προβλεπόμενο από τον παρόντα κανονισμό τρόπο, καθώς και ότι, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, η επίδοση ή η κοινοποίηση έγιναν εγκαίρως, ώστε ο εναγόμενος να είναι σε θέση να αμυνθεί.

Το κυπριακό δίκαιο

14 Η Διαταγή 48 των Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας ορίζει μεταξύ άλλων:

«12. Κάθε διάταγμα από την ημερομηνία που φέρει θα είναι δεσμευτικό για το πρόσωπο με αίτηση του οποίου εκδόθηκε και για όλους τους διαδίκους στην αγωγή στους οποίους επιδόθηκε δεόντως ειδοποίηση για την αίτηση. Όταν σε οποιοδήποτε διάδικο στην αγωγή δεν επιδόθηκε δεόντως ειδοποίηση για την αίτηση, τέτοιο διάταγμα θα είναι δεσμευτικό γι' αυτόν από την ημερομηνία επίδοσης σ' αυτόν επισήμου αντιγράφου της αίτησης.

13. Όποτε επιδίδεται δυνάμει των παρόντων Κανονισμών διάταγμα που εκδόθηκε μετά από μονομερή αίτηση, επιδίδεται ταυτόχρονα και η μονομερής αίτηση μαζί με την ένορκο δήλωση που τυχόν τη συνόδευσε.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

15 Από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η Alpha Panareti Public Ltd πώλησε στους εφεσίβλητους της κύριας δίκης ακίνητα επί κυπριακού εδάφους. Τα ακίνητα αυτά αποκτήθηκαν με τραπεζικές πιστώσεις τις οποίες είχε χορηγήσει η Alpha Bank.

16 Προκειμένου να εξοφληθεί το υπόλοιπο εκάστης των πιστώσεων τις οποίες είχε χορηγήσει, η Alpha Bank ενήγαγε ενώπιον κυπριακού δικαστηρίου τόσο τους εφεσίβλητους της κύριας δίκης όσο και τον πωλητή, ο οποίος είχε τεθεί εγγυητής για όλες τις πιστώσεις, διά της συστάσεως υποθήκης επί των ακινήτων.

17 Δεδομένου ότι οι εφεσίβλητοι της κύριας δίκης ήταν μόνιμοι κάτοικοι Ηνωμένου Βασιλείου, το πρωτοβάθμιο κυπριακό δικαστήριο εξέδωσε διάταγμα, κατόπιν αιτήσεως της Alpha Bank (αίτηση ex parte), για την επίδοση του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου στους αγοραστές, σύμφωνα με τις διατάξεις του κανονισμού 1393/2007, εκτός του κυπριακού εδάφους.

18 Κατόπιν τούτου, στους εφεσίβλητους της κύριας δίκης κοινοποιήθηκαν τα εξής έγγραφα:

— επικυρωμένο αντίγραφο του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου και της συνημμένης σε αυτό «ειδοποιήσεως» («notice of writ»), στην ελληνική και την αγγλική γλώσσα·

— επικυρωμένο αντίγραφο του δικαστικού διατάγματος που επιτρέπει την επίδοση εκτός Κύπρου, μόνο στην ελληνική γλώσσα, και

— επικυρωμένο αντίγραφο της ένορκης δήλωσης της μεταφράστριας ότι η αγγλική μετάφραση του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου αποδίδει πιστά το πρωτότυπο.

19 Οι εφεσίβλητοι της κύριας δίκης εμφανίστηκαν ενώπιον του πρωτοβάθμιου κυπριακού δικαστηρίου, δηλώνοντας ότι παρίστανται υπό διαμαρτυρία και ζητώντας την ακύρωση της επιδόσεως ως μη διενεργηθείσας σύμφωνα με τις προϋποθέσεις του άρθρου 8 του κανονισμού 1393/2007 και της Διαταγής 48, θεσμός 13, των κυπριακών Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας, λόγω μη επιδόσεως:

— αντιγράφου της ex parte αιτήσεως δυνάμει της εν λόγω Δ.48, θ.13·

— αγγλικής μεταφράσεως της διατάξεως περί επιδόσεως εκτός Κύπρου·

— βεβαιώσεως επί του τυποποιημένου εντύπου που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1393/2007 και

— επεξηγηματικής επιστολής σχετικά με τα προς επίδοση έγγραφα.

20 Από τη δικογραφία που τέθηκε υπόψη του Δικαστηρίου προκύπτει ότι, βάσει του προαναφερθέντος δικαστικού διατάγματος, διά του οποίου επιτράπηκε η επίδοση του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου εκτός του κυπριακού εδάφους και το οποίο δεν μεταφράστηκε, αφενός, η προθεσμία που τάχθηκε στους ενδιαφερομένους για να εμφανιστούν ενώπιον του κυπριακού δικαστηρίου ήταν κατά πολύ μακρύτερη από την ορισθείσα με το εισαγωγικό της δίκης έγγραφο. Αφετέρου, το εν λόγω διάταγμα περιείχε τη διευκρίνιση ότι, εάν η κλήτευση δεν επιδοθεί εντός της ορισθείσας με αυτό προθεσμίας, κάθε μεταγενέστερη αίτηση θεωρείται επιδοθείσα στον ενδιαφερόμενο διάδικο, εφόσον αντίγραφο αυτής αναρτηθεί στον πίνακα ανακοινώσεων του Επαρχιακού Δικαστηρίου Πάφου επί πενθήμερο.

21 Παρά τον αντίθετο ισχυρισμό της Alpha Bank ότι η επίδοση στην οποία είχε εν προκειμένω προβεί ήταν σύννομη, δεδομένου ότι οι εναγόμενοι είχαν λάβει γνώση της κινηθείσας ένδικης διαδικασίας και του αντικειμένου της, το πρωτοβάθμιο κυπριακό δικαστήριο ακύρωσε την επίδοση αυτή με το σκεπτικό ότι οι προβαλλόμενες από τους εφεσίβλητους της κύριας δίκης παραλείψεις συνιστούσαν παράβαση τόσο των διατάξεων των κυπριακών Θεσμών Πολιτικής Δικονομίας όσο και των διατάξεων του κανονισμού 1393/2007. Συγκεκριμένα, οι παραλήπτες στερήθηκαν τη δυνατότητα να λάβουν γνώση του περιεχομένου όλων των σχετικών εγγράφων και, επίσης, δεν ενημερώθηκαν, διά του εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού, ότι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν να παραλάβουν το διάταγμα στην ελληνική γλώσσα, εφόσον αυτό δεν συνοδεύεται από μετάφραση στην αγγλική.

22 Κατόπιν εφέσεως της Alpha Bank, το αιτούν δικαστήριο έκρινε ότι η ακύρωση της κοινοποιήσεως από το πρωτοβάθμιο δικαστήριο δεν ήταν δικαιολογημένη, κατά το μέρος που στηρίζεται σε λόγους αναγόμενους σε παραβίαση της εθνικής νομοθεσίας.

23 Το αιτούν δικαστήριο έχει, ωστόσο, αμφιβολίες όσον αφορά τις συνέπειες, εν προκειμένω, του γεγονότος ότι οι αρμόδιες αρχές του Ηνωμένου Βασιλείου δεν έκριναν σκόπιμο να επιδώσουν στους εφεσίβλητους της κύριας δίκης το τυποποιημένο έντυπο που προβλέπεται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1393/2007 και περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙ αυτού.

24 Βεβαίως, σκοπός του εν λόγω κανονισμού είναι η εξισορρόπηση των δικαιωμάτων των εναγόντων και των εναγομένων, προς διασφάλιση του δικαιώματος σε δίκαιη δίκη, οπότε έχει ιδιαίτερη σημασία να λάβει ο εναγόμενος γνώση του εισαγωγικού της δίκης εγγράφου, πλην όμως δεν προκύπτει ότι στις υποθέσεις της κύριας δίκης προσβλήθηκαν τα δικαιώματα των εφεσίβλητων, δεδομένου ότι αυτοί εμφανίστηκαν εγκαίρως ενώπιον του κυπριακού δικαστηρίου και δεν προσδιόρισαν ούτε τη φύση ούτε τις συνέπειες της «παραπλανήσεως» της οποίας διατείνονται ότι υπήρξαν θύματα. Ωστόσο, κατά το αιτούν δικαστήριο, ο κανονισμός 1393/2007 δεν διευκρινίζει ποια έγγραφα πρέπει να επιδίδονται σε όλες τις περιπτώσεις. Επιπλέον, το εν λόγω δικαστήριο αναφέρει ότι το Δικαστήριο δεν έχει ακόμη αποφανθεί εάν η επίδοση του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού είναι απαραίτητη σε κάθε περίπτωση επιδόσεως εγγράφων και εάν η παράλειψη επιδόσεως του εντύπου αυτού συνεπάγεται οπωσδήποτε ακυρότητα της διαδικασίας.

25 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Ανώτατο Δικαστήριο Κύπρου αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Κατά πόσον η επίδοση [του τυποποιημένου εντύπου] δυνάμει του κανονισμού 1393/2007 είναι αναγκαία σε κάθε περίπτωση ή κατά πόσο μπορούν να υπάρξουν εξαιρέσεις;

2) Αν κριθεί ότι η επίδοση είναι αναγκαία σε κάθε περίπτωση, κατά πόσον η παράλειψη στην προκειμένη περίπτωση συνιστά λόγο ακυρότητας της επίδοσης;

3) Αν όχι, κατά πόσο μπορεί να γίνει, σύμφωνα με το πνεύμα του κανονισμού 1393/2007, με επίδοση στον δικηγόρο των υπό διαμαρτυρία εμφανιζομένων εφεσιβλήτων, ο οποίος έχει αντίστοιχη υποχρέωση εκ μέρους των πελατών του να την παραλάβει, ή κατά πόσον η επίδοση θα πρέπει να γίνει με νέα επίδοση δυνάμει της διαδικασίας που προβλέπεται στον κανονισμό 1393/2007;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

26 Με τα τρία προδικαστικά ερωτήματά του, τα οποία επιβάλλεται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, εάν το άρθρο 8 του κανονισμού 1393/2007 έχει την έννοια ότι η γνωστοποίηση στον παραλήπτη της προς επίδοση ή κοινοποίηση πράξεως του δικαιώματός του να αρνηθεί την παραλαβή της πράξεως αυτής είναι υποχρεωτικό να διενεργείται σε κάθε περίπτωση διά του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού και, ενδεχομένως, ποιες είναι οι έννομες συνέπειες που απορρέουν από την παράλειψη γνωστοποιήσεως του εν λόγω δικαιώματος διά του προαναφερθέντος εντύπου.

Επί του υποχρεωτικού χαρακτήρα του τυποποιημένου εντύπου που περιλαμβάνεται στο παράρτημα ΙΙ του κανονισμού 1393/2007

27 Όσον αφορά την πρώτη αυτή πτυχή του ζητήματος που τίθεται με τα υποβληθέντα προδικαστικά ερωτήματα, όπως αυτά έχουν επαναδιατυπωθεί, διαπιστώνεται ότι δεν μπορεί να δοθεί σε αυτή λυσιτελής απάντηση βάσει του γράμματος του άρθρου 8 του κανονισμού 1393/2007.

28 Επομένως, το περιεχόμενο της διατάξεως αυτής πρέπει να προσδιοριστεί βάσει του πλαισίου της. Προς τούτο, πρέπει να εξεταστούν οι σκοποί του κανονισμού 1393/2007, καθώς και το σύστημα που έχει θεσπιστεί από τον κανονισμό αυτό, μέρος του οποίου αποτελεί το άρθρο 8 (βλ., συναφώς, απόφαση Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, σκέψη 45).

29 Όσον αφορά, πρώτον, τους σκοπούς του κανονισμού 1393/2007, τονίζεται ότι ο κανονισμός αυτός, ο οποίος έχει ως νομική βάση το άρθρο 61, στοιχείο γ', ΕΚ, αποσκοπεί, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 2 αυτού, στη θέσπιση ενδοκοινοτικού μηχανισμού επιδόσεως και κοινοποιήσεως δικαστικών και εξωδίκων πράξεων στο πλαίσιο αστικών και εμπορικών υποθέσεων, με σκοπό την ομαλή λειτουργία της εσωτερικής αγοράς (βλ. αποφάσεις Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 29, και Fahnenbrock κ.λπ., C-226/13, EU:C:2015:383, σκέψη 40).

30 Συγκεκριμένα, προς βελτίωση της αποτελεσματικότητας και της ταχύτητας των ένδικων διαδικασιών και προς διασφάλιση της ορθής απονομής της δικαιοσύνης, ο εν λόγω κανονισμός καθιερώνει την αρχή της άμεσης διαβιβάσεως των δικαστικών και εξωδίκων εγγράφων μεταξύ των κρατών μελών (βλ. απόφαση Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, σκέψη 3), πράγμα που έχει ως αποτέλεσμα την απλοποίηση και την επιτάχυνση των διαδικασιών. Οι σκοποί αυτοί παρατίθενται στις αιτιολογικές σκέψεις 6 έως 8 του εν λόγω κανονισμού.

31 Ωστόσο, όπως έχει επανειλημμένως κρίνει το Δικαστήριο, οι σκοποί αυτοί δεν πρέπει να επιτυγχάνονται με την καθ' οιονδήποτε τρόπο αποδυνάμωση των δικαιωμάτων άμυνας των αποδεκτών, τα οποία απορρέουν από το δικαίωμα σε δίκαιη δίκη που καθιερώνουν τα άρθρα 47, δεύτερο εδάφιο, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 6, παράγραφος 1, της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την Προάσπιση των Δικαιωμάτων του Ανθρώπου και των Θεμελιωδών Ελευθεριών, που υπογράφηκε στη Ρώμη στις 4 Νοεμβρίου 1950 (βλ., μεταξύ άλλων, απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

32 Συναφώς, πρέπει να εξασφαλίζεται όχι μόνον ότι ο παραλήπτης πράξεως όντως λαμβάνει την επίμαχη πράξη, αλλά και ότι αυτός είναι σε θέση να πληροφορηθεί και να κατανοήσει αποτελεσματικά και πλήρως τη σημασία και το περιεχόμενο του ενδίκου βοηθήματος που έχει ασκηθεί σε βάρος του στην αλλοδαπή, ώστε να μπορεί να προβάλει λυσιτελώς τα δικαιώματά του στο κράτος μέλος προελεύσεως [βλ., συναφώς, απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψεις 36 και 41, καθώς και, κατ' αναλογία όσον αφορά τον κανονισμό (ΕΚ) 1348/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ L 160, σ. 37), ο οποίος ίσχυσε πριν τον κανονισμό 1393/2007, απόφαση Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, σκέψεις 64 και 73].

33 Υπό το πρίσμα αυτό, ο κανονισμός 1393/2007 πρέπει να ερμηνευθεί κατά τρόπον ώστε να διασφαλίζεται, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, η εύλογη εξισορρόπηση μεταξύ των συμφερόντων του ενάγοντος και του εναγομένου, ο οποίος είναι ο παραλήπτης της πράξεως, διά του συμβιβασμού της αποτελεσματικότητας και της ταχύτητας της διαβιβάσεως των δικαστικών πράξεων με την απαίτηση εξασφαλίσεως προσήκουσας προστασίας των δικαιωμάτων άμυνας του παραλήπτη των πράξεων αυτών (βλ. αποφάσεις Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, σκέψη 48, καθώς και Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 36).

34 Όσον αφορά, δεύτερον, το σύστημα που έχει θεσπίσει ο κανονισμός 1393/2007 για την επίτευξη των σκοπών του, τονίζεται ότι, όπως προκύπτει από το γράμμα των άρθρων 2 και 4, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, σε συνδυασμό με την αιτιολογική σκέψη 6 αυτού, η διαβίβαση των πράξεων πραγματοποιείται, καταρχήν, μεταξύ «υπηρεσιών διαβιβάσεως» και «υπηρεσιών παραλαβής», οι οποίες ορίζονται από τα κράτη μέλη (βλ. απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 30). Κατ' εφαρμογήν του άρθρου 4 του εν λόγω κανονισμού, οι προς επίδοση ή κοινοποίηση πράξεις διαβιβάζονται απευθείας και το ταχύτερο δυνατό, με οποιοδήποτε κατάλληλο μέσο, από την υπηρεσία διαβιβάσεως στην υπηρεσία παραλαβής.

35 Κατά το άρθρο 5, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, η υπηρεσία διαβιβάσεως οφείλει να επισημάνει στον αιτούντα τον κίνδυνο να αρνηθεί ο παραλήπτης να παραλάβει πράξη η οποία δεν έχει καταρτιστεί σε μία από τις γλώσσες που ορίζει το άρθρο 8 του εν λόγω κανονισμού. Ωστόσο, ο ενάγων οφείλει να αποφασίσει εάν είναι σκόπιμο να προβεί στη μετάφραση της εν λόγω πράξεως, τα έξοδα της οποίας άλλωστε τον βαρύνουν, σύμφωνα με το άρθρο 5, παράγραφος 2, του ίδιου κανονισμού.

36 Όσον αφορά την υπηρεσία παραλαβής, αυτή προβαίνει στην επίδοση ή στην κοινοποίηση της πράξεως στον παραλήπτη, κατά τα προβλεπόμενα στο άρθρο 7 του κανονισμού 1393/2007. Στο πλαίσιο αυτό, υποχρεούται, αφενός, να γνωστοποιήσει στην υπηρεσία διαβιβάσεως όλα τα σχετικά με την ενέργεια αυτή στοιχεία, διά του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος Ι του κανονισμού αυτού και, αφετέρου, κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού, να γνωστοποιήσει στον παραλήπτη ότι μπορεί να αρνηθεί να παραλάβει την πράξη, εφόσον αυτή δεν έχει συνταχθεί ή μεταφραστεί σε γλώσσα κατανοητή στον παραλήπτη ή στην επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους παραλαβής ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του τόπου επίδοσης ή κοινοποίησης, γλώσσες τις οποίες ο παραλήπτης τεκμαίρεται ότι γνωρίζει. Κατά τις παραγράφους 2 και 3 του ιδίου άρθρου, εάν ο παραλήπτης αρνηθεί την παραλαβή, η υπηρεσία παραλαβής ενημερώνει αμέσως την υπηρεσία διαβιβάσεως και επιστρέφει την αίτηση και την πράξη της οποίας ζητείται η μετάφραση.

37 Αντιθέτως, οι εν λόγω υπηρεσίες δεν είναι αρμόδιες να κρίνουν ουσιαστικής φύσεως ζητήματα, όπως είναι το ποιες γλώσσες κατανοεί ο παραλήπτης της πράξεως ή το αν η πράξη πρέπει να συνοδεύεται από μετάφραση σε μία από τις γλώσσες που ορίζονται στο άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1393/2007.

38 Κάθε άλλη ερμηνεία θα προκαλούσε νομικά προβλήματα τα οποία θα καθυστερούσαν τις δικαστικές διαδικασίες και θα δυσχέραιναν τη διαδικασία διαβιβάσεως πράξεων από το ένα κράτος μέλος στο άλλο.

39 Ωστόσο, στις υποθέσεις της κύριας δίκης, από τη δικογραφία που υποβλήθηκε στο Δικαστήριο προκύπτει ότι η υπηρεσία παραλαβής εκτίμησε ότι η διάταξη περί επιδόσεως της πράξεως στην αλλοδαπή δεν ήταν απαραίτητο να μεταφραστεί και ότι, ως εκ τούτου, δεν ήταν υποχρεωμένη να επισυνάψει στην επίμαχη πράξη το τυποποιημένο έντυπο του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007.

40 Ο κανονισμός αυτός, πάντως, δεν παρέχει στην υπηρεσία παραλαβής καμία εξουσία εκτιμήσεως περί του αν πληρούνται οι κατά το άρθρο 8, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού προϋποθέσεις υπό τις οποίες ο παραλήπτης πράξεως μπορεί να αρνηθεί την παραλαβή.

41 Αντιθέτως, αρμόδιο να αποφανθεί επί τέτοιων ζητημάτων, σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ ενάγοντος και εναγομένου, είναι μόνον το δικαστήριο του κράτους μέλους προελεύσεως, το οποίο έχει επιληφθεί της υποθέσεως.

42 Συναφώς, αφού κίνησε τη διαδικασία επιδόσεως ή κοινοποιήσεως, προσδιορίζοντας τις προς επίδοση ή κοινοποίηση πράξεις, το εν λόγω δικαστήριο θα αποφανθεί μόνο σε περίπτωση που ο παραλήπτης της πράξεως όντως αρνηθεί να την παραλάβει ως μη καταρτισθείσα σε γλώσσα την οποία κατανοεί ή τεκμαίρεται ότι κατανοεί. Επομένως, το εν λόγω δικαστήριο θα κληθεί να εξετάσει, κατόπιν αιτήσεως του ενάγοντος, εάν η άρνηση αυτή είναι δικαιολογημένη (βλ., κατ' αναλογία, απόφαση Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, σκέψη 85). Προς τούτο, πρέπει να λάβει υπόψη του όλα τα στοιχεία της δικογραφίας, προκειμένου, αφενός, να διαπιστώσει τις γλωσσικές γνώσεις του παραλήπτη της πράξεως (βλ. απόφαση Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, σκέψη 80) και, αφετέρου, να αποφασίσει εάν, βάσει της φύσεως της επίμαχης πράξεως, είναι απαραίτητη η μετάφρασή της.

43 Εν τέλει, το εν λόγω δικαστήριο θα πρέπει, σε κάθε συγκεκριμένη περίπτωση, να εξασφαλίσει την ισόρροπη προστασία των αντίστοιχων δικαιωμάτων των διαδίκων, διά της σταθμίσεως του σκοπού, της αποτελεσματικότητας και της ταχύτητας της επιδόσεως ή της κοινοποιήσεως, προς το συμφέρον του ενάγοντος, και του σκοπού της αποτελεσματικής προστασίας των δικαιωμάτων άμυνας, προς το συμφέρον του παραλήπτη.

44 Τούτου δοθέντος, επισημαίνεται ακόμη ότι, όσον αφορά το σύστημα του κανονισμού 1393/2007, ο εν λόγω κανονισμός προβλέπει επίσης τη χρήση δύο τυποποιημένων εντύπων, τα οποία περιλαμβάνονται στα παραρτήματα Ι και ΙΙ αυτού.

45 Συναφώς, διευκρινίζεται, αφενός, ότι ο κανονισμός 1393/2007 δεν εισάγει καμία εξαίρεση όσον αφορά τη χρήση των εντύπων αυτών.

46 Αντιθέτως, όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 11 του ίδιου κανονισμού, τα προβλεπόμενα από αυτόν τυποποιημένα έγγραφα «πρέπει να χρησιμοποιούνται», στο πλαίσιο του σεβασμού των δικαιωμάτων των ενδιαφερομένων και όπως προκύπτει από την αιτιολογική σκέψη 7 του κανονισμού 1393/2007, προκειμένου να διευκολύνεται και να καθίσταται διαφανέστερη η διαβίβαση των πράξεων και να διασφαλίζεται έτσι τόσο το ευανάγνωστο και το αξιόπιστο των πράξεων αυτών όσο και η ασφάλεια της διαβιβάσεώς τους.

47 Αφετέρου, τα εν λόγω έντυπα αποτελούν, όπως αναφέρεται στην αιτιολογική σκέψη 12 του κανονισμού αυτού, τα μέσα διά των οποίων οι παραλήπτες ενημερώνονται για τη δυνατότητά τους να αρνηθούν την παραλαβή της προς επίδοση ή κοινοποίηση πράξεως.

48 Βάσει των εκτιμήσεων αυτών πρέπει να προσδιοριστεί με ακρίβεια η σημασία του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007 και, κατά συνέπεια, το περιεχόμενο του άρθρου 8, παράγραφος 1, αυτού, αντικείμενο του οποίου είναι η κοινοποίηση του εν λόγω εντύπου στον παραλήπτη της πράξεως.

49 Συναφώς, όπως προκύπτει από τον τίτλο και το περιεχόμενο του εντύπου αυτού, η δυνατότητα αρνήσεως της παραλαβής της προς επίδοση ή προς κοινοποίηση πράξεως, κατά τα προβλεπόμενα στο εν λόγω άρθρο 8, παράγραφος 1, μπορεί να χαρακτηριστεί ως «δικαίωμα» του παραλήπτη της πράξεως.

50 Ωστόσο, για να μπορεί το παρεχόμενο από τον νομοθέτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης δικαίωμα να παραγάγει λυσιτελώς τα αποτελέσματά του, η ύπαρξη του δικαιώματος αυτού πρέπει να γνωστοποιείται εγγράφως στον παραλήπτη της πράξεως. Στο πλαίσιο του συστήματος του κανονισμού 1393/2007, η εν λόγω γνωστοποίηση διενεργείται διά του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007, κατά τρόπο αντίστοιχο με αυτόν με τον οποίο γνωστοποιείται στον ενάγοντα, από την αρχή της διαδικασίας, διά του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος Ι του κανονισμού αυτού, η ύπαρξη του εν λόγω δικαιώματος του παραλήπτη της πράξεως.

51 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι το άρθρο 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1393/2007 εμπεριέχει δύο πτυχές, συνδεόμενες βεβαίως μεταξύ τους, πλην όμως διακριτές, ήτοι, αφενός, το ουσιαστικό δικαίωμα του παραλήπτη της πράξεως να αρνηθεί να την παραλάβει, απλώς και μόνον επειδή δεν έχει καταρτιστεί ή δεν συνοδεύεται από μετάφραση σε γλώσσα την οποία τεκμαίρεται ότι κατανοεί, και, αφετέρου, την επίσημη γνωστοποίηση, από την υπηρεσία παραλαβής, της υπάρξεως του εν λόγω δικαιώματος. Επομένως, αντιθέτως προς ό,τι δέχθηκε η υπηρεσία παραλαβής στις υποθέσεις της κύριας δίκης, η σχετική με το γλωσσικό καθεστώς της επίμαχης πράξεως προϋπόθεση δεν σχετίζεται με την ενημέρωση του παραλήπτη από την υπηρεσία παραλαβής, αλλά αποκλειστικά με το δικαίωμα αρνήσεως του τελευταίου.

52 Κατά τα λοιπά, στο τυποποιημένο έντυπο του παραρτήματος Ι του κανονισμού αυτού γίνεται σαφής διάκριση μεταξύ των δύο αυτών πτυχών, καθώς γίνεται αναφορά, στους επιμέρους τίτλους αυτού, σε έγγραφη γνωστοποίηση προς τον παραλήπτη του δικαιώματός του να αρνηθεί την παραλαβή και στην ύπαρξη του δικαιώματος αυτού.

53 Υπό τις συνθήκες αυτές, είναι πρόδηλον ότι η άρνηση υπόκειται σαφώς σε προϋποθέσεις, υπό την έννοια ότι ο παραλήπτης της πράξεως μπορεί να την προβάλει μόνον εάν η επίμαχη πράξη δεν έχει καταρτιστεί ή δεν συνοδεύεται από μετάφραση σε γλώσσα την οποία τεκμαίρεται ότι κατανοεί ή σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους παραλαβής ή, εφόσον οι επίσημες γλώσσες του εν λόγω κράτους μέλους είναι πλείονες, στην επίσημη ή σε μία από τις επίσημες γλώσσες του τόπου όπου πρόκειται να επιδοθεί ή να κοινοποιηθεί η πράξη (βλ., συναφώς, αιτιολογική σκέψη 10 του κανονισμού 1393/2007). Όπως προκύπτει από τη σκέψη 42 της παρούσας αποφάσεως, απόκειται εν τέλει στο δικάζον δικαστήριο να κρίνει εάν πληρούται η προϋπόθεση αυτή, εξετάζοντας εάν η άρνηση του παραλήπτη της πράξεως είναι δικαιολογημένη.

54 Σε κάθε περίπτωση, η άσκηση του δικαιώματος αρνήσεως προϋποθέτει ότι ο παραλήπτης της πράξεως έχει επαρκώς ενημερωθεί, εκ των προτέρων και εγγράφως, για την ύπαρξη του δικαιώματός του.

55 Επομένως, η υπηρεσία παραλαβής, όταν επιδίδει ή κοινοποιεί την πράξη στον παραλήπτη της ή μεριμνά προς τούτο, υποχρεούται σε κάθε περίπτωση να επισυνάπτει στην επίμαχη πράξη το τυποποιημένο έντυπο του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007, ενημερώνοντας τον εν λόγω παραλήπτη ότι έχει δικαίωμα να αρνηθεί την παραλαβή της πράξεως αυτής.

56 Διευκρινίζεται, ακόμη, ότι η υποχρέωση αυτή δεν συνεπάγεται ιδιαίτερες δυσχέρειες για την υπηρεσία παραλαβής, διότι αρκεί η εν λόγω υπηρεσία να επισυνάψει στην προς επίδοση ή προς κοινοποίηση πράξη το προεκτυπωμένο κείμενο, όπως αυτό προβλέπεται στον κανονισμό σε κάθε μία από τις επίσημες γλώσσες της Ένωσης.

57 Επομένως, η προεκτεθείσα ερμηνεία διασφαλίζει τόσο τη διαφάνεια, δεδομένου ότι ο παραλήπτης πράξεως είναι σε θέση να γνωρίζει την έκταση των δικαιωμάτων του, όσο και την ομοιόμορφη εφαρμογή του κανονισμού 1393/2007 (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, σκέψη 46, καθώς και Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, σκέψη 60), χωρίς να συνεπάγεται καθυστερήσεις στη διαβίβαση της πράξεως αυτής και συμβάλλοντας, αντιθέτως, στην απλοποίηση και στη διευκόλυνσή της.

58 Επομένως, πρέπει να γίνει δεκτό ότι η υπηρεσία παραλαβής υποχρεούται σε κάθε περίπτωση και χωρίς να διαθέτει συναφώς περιθώριο εκτιμήσεως να γνωστοποιεί στον παραλήπτη πράξεως ότι έχει το δικαίωμα να αρνηθεί την παραλαβή της πράξεως αυτής, χρησιμοποιώντας συστηματικά προς τούτο το τυποποιημένο έντυπο του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007.

Επί των συνεπειών της παραλείψεως της χρήσεως του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007

59 Όσον αφορά τη δεύτερη αυτή πτυχή των προδικαστικών ερωτημάτων, όπως έχουν επαναδιατυπωθεί, τονίζεται ότι το άρθρο 8 του κανονισμού 1393/2007, σχετικά με την άρνηση παραλαβής της πράξεως, δεν περιέχει διατάξεις όσον αφορά τις έννομες συνέπειες που απορρέουν από την παράλειψη γνωστοποιήσεως στον παραλήπτη, διά του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007, του δικαιώματός του να αρνηθεί την παραλαβή της πράξεως αυτής.

60 Εξάλλου, δεν προκύπτει από καμία διάταξη του κανονισμού αυτού ότι η προαναφερθείσα παράλειψη συνεπάγεται ακυρότητα της διαδικασίας επιδόσεως ή κοινοποιήσεως.

61 Περαιτέρω, όσον αφορά τις συνέπειες της αρνήσεως του παραλήπτη πράξεως να την παραλάβει, ελλείψει μεταφράσεώς της σε γλώσσα την οποία αυτός κατανοεί ή σε επίσημη γλώσσα του κράτους μέλους παραλαβής, το Δικαστήριο έχει κρίνει, όσον αφορά τον κανονισμό 1348/2000 ο οποίος ίσχυσε πριν τον κανονισμό 1393/2007, ότι δεν επέρχεται ακυρότητα της διαδικασίας, αλλ' αντιθέτως, ο αποστολέας μπορεί να θεραπεύσει την έλλειψη του απαιτούμενου εγγράφου, αποστέλλοντας την αιτούμενη μετάφραση (βλ., συναφώς, απόφαση Leffler, C-443/03, EU:C:2005:665, σκέψεις 38 και 53).

62 Ο κανονισμός 1393/2007 έχει πλέον καθιερώσει την αρχή αυτή με το άρθρο 8, παράγραφος 3.

63 Αντίστοιχη, πάντως, λύση πρέπει να γίνει δεκτή στην περίπτωση που η υπηρεσία παραλαβής παρέλειψε να κοινοποιήσει στον παραλήπτη πράξεως το τυποποιημένο έντυπο του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007.

64 Συγκεκριμένα, η παράλειψη κοινοποιήσεως του εν λόγω τυποποιημένου εντύπου και η άρνηση παραλαβής πράξεως ελλείψει κατάλληλης μεταφράσεως είναι στενά συνδεδεμένες, στον βαθμό που, σε αμφότερες τις περιπτώσεις αυτές, θίγεται η άσκηση, από τον παραλήπτη της εν λόγω πράξεως, του δικαιώματός του να αρνηθεί την παραλαβή της.

65 Συνεπώς, μπορεί ευλόγως να γίνει δεκτό ότι, σε αμφότερες τις περιπτώσεις, επέρχονται όμοιες έννομες συνέπειες.

66 Εξάλλου, το να κηρυχθεί άκυρη είτε η προς επίδοση ή κοινοποίηση πράξη είτε η διαδικασία επιδόσεως ή κοινοποιήσεως δεν θα συμβάδιζε με τον σκοπό του κανονισμού 1393/2007, ο οποίος προβλέπει την άμεση, ταχεία και αποτελεσματική διαβίβαση, μεταξύ των κρατών μελών σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις.

67 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να είναι δυνατή η θεραπεία της παραλείψεως της χρήσεως, για τις ανάγκες της γνωστοποιήσεως, του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007.

68 Όσον αφορά την πρακτική εφαρμογή της λύσεως αυτής, υπενθυμίζεται ότι προβλέπονται δύο μόνον περιπτώσεις στις οποίες η επίδοση και η κοινοποίηση δικαστικής πράξεως μεταξύ των κρατών μελών αποκλείονται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1393/2007: αφενός, όταν είναι άγνωστος ο τόπος της κατοικίας ή της συνήθους διαμονής του αποδέκτη και, αφετέρου, όταν ο τελευταίος αυτός έχει διορίσει εξουσιοδοτημένο αντιπρόσωπο εντός του κράτους όπου διεξάγεται η ένδικη διαδικασία (βλ. απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 24).

69 Αντιθέτως, στις άλλες περιπτώσεις, εφόσον ο αποδέκτης δικαστικής πράξεως κατοικεί στο έδαφος άλλου κράτους μέλους, η επίδοση ή η κοινοποίηση της πράξεως αυτής εμπίπτει οπωσδήποτε στο πεδίο εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού και πρέπει, συνεπώς, όπως προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού αυτού, να πραγματοποιείται με τα μέσα που προβλέπει προς τούτο ο κανονισμός (βλ. απόφαση Alder, C-325/11, EU:C:2012:824, σκέψη 25).

70 Συνεπώς, η θεραπεία παραλείψεως όπως είναι η επίμαχη στις υποθέσεις της κύριας δίκης μπορεί να αναζητηθεί μόνο στον κανονισμό 1393/2007.

71 Η λύση αυτή επιβεβαιώνεται, άλλωστε, από την ανάγκη ομοιόμορφης εφαρμογής του εν λόγω κανονισμού (βλ., συναφώς, απόφαση Weiss und Partner, C-14/07, EU:C:2008:264, σκέψη 60 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

72 Σε περίπτωση όπως αυτή που αποτελεί αντικείμενο των υποθέσεων της κύριας δίκης, απόκειται, συνεπώς, στην υπηρεσία παραλαβής να γνωστοποιήσει αμέσως στους παραλήπτες της πράξεως ότι έχουν το δικαίωμα να αρνηθούν την παραλαβή της, διαβιβάζοντάς τους, κατ' εφαρμογήν του άρθρου 8, παράγραφος 1, του κανονισμού 1393/2007, το τυποποιημένο έντυπο του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού αυτού.

73 Επιπλέον, σε περίπτωση που, μετά τη γνωστοποίηση αυτή, οι οικείοι παραλήπτες κάνουν χρήση του δικαιώματός τους αρνήσεως της παραλαβής της επίμαχης πράξεως, απόκειται στο δικαστήριο που έχει επιληφθεί της υποθέσεως στο κράτος μέλος προελεύσεως να αποφανθεί εάν η άρνηση αυτή είναι δικαιολογημένη, λαμβανομένων υπόψη όλων των στοιχείων της συγκεκριμένης υποθέσεως, κατά τα προεκτεθέντα στις σκέψεις 41 έως 43 της παρούσας αποφάσεως.

74 Εάν το εν λόγω δικαστήριο κρίνει βάσιμη την άρνηση παραλαβής της επίμαχης πράξεως, απαιτείται κοινοποίηση μεταφρασμένου κειμένου της πράξεως αυτής στους παραλήπτες της, κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό 1393/2007 και, ιδίως, στο άρθρο 8, παράγραφος 3, αυτού.

75 Αντιθέτως, ο κανονισμός 1393/2007 δεν προβλέπει ότι μια πράξη μπορεί εγκύρως να επιδοθεί σε εντολοδόχους των παραληπτών, οι οποίοι αποδέχθηκαν να εμφανιστούν υπό διαμαρτυρία ενώπιον του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της υποθέσεως στο κράτος μέλος προελεύσεως, με μόνο σκοπό την αμφισβήτηση του κύρους της διαδικασίας.

76 Πρέπει, συνεπώς, να γίνει δεκτό ότι η εκ μέρους της υπηρεσίας παραλαβής επίδοση ή κοινοποίηση πράξεως στον παραλήπτη της χωρίς επισύναψη του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007 δεν συνιστά λόγο ακυρότητας της διαδικασίας και ότι η παράλειψη αυτή μπορεί να θεραπευθεί κατά τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού.

77 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στα τρία προδικαστικά ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο κανονισμός 1393/2007 έχει την έννοια ότι:

— η υπηρεσία παραλαβής υποχρεούται σε κάθε περίπτωση και χωρίς να διαθέτει συναφώς περιθώριο εκτιμήσεως να γνωστοποιεί στον παραλήπτη πράξεως ότι έχει το δικαίωμα να αρνηθεί την παραλαβή της πράξεως αυτής, χρησιμοποιώντας συστηματικά προς τούτο το τυποποιημένο έντυπο του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού, και ότι

— η εκ μέρους της υπηρεσίας παραλαβής επίδοση ή κοινοποίηση πράξεως στον παραλήπτη της χωρίς επισύναψη του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007 δεν συνιστά λόγο ακυρότητας της διαδικασίας, η παράλειψη δε αυτή μπορεί να θεραπευθεί κατά τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού.

Επί των δικαστικών εξόδων

78 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

Ο κανονισμός (ΕΚ) 1393/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Νοεμβρίου 2007, περί επιδόσεως και κοινοποιήσεως στα κράτη μέλη δικαστικών και εξωδίκων πράξεων σε αστικές ή εμπορικές υποθέσεις («επίδοση ή κοινοποίηση πράξεων») και κατάργησης του κανονισμού (ΕΚ) 1348/2000 του Συμβουλίου, έχει την έννοια ότι:

— η υπηρεσία παραλαβής υποχρεούται σε κάθε περίπτωση και χωρίς να διαθέτει συναφώς περιθώριο εκτιμήσεως να γνωστοποιεί στον παραλήπτη πράξεως ότι έχει το δικαίωμα να αρνηθεί την παραλαβή της πράξεως αυτής, χρησιμοποιώντας συστηματικά προς τούτο το τυποποιημένο έντυπο του παραρτήματος ΙΙ του εν λόγω κανονισμού, και ότι

— η εκ μέρους της υπηρεσίας παραλαβής επίδοση ή κοινοποίηση πράξεως στον παραλήπτη της χωρίς επισύναψη του τυποποιημένου εντύπου του παραρτήματος ΙΙ του κανονισμού 1393/2007 δεν συνιστά λόγο ακυρότητας της διαδικασίας, η παράλειψη δε αυτή μπορεί να θεραπευθεί κατά τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού.

(υπογραφές)